

DW: Τι μένει από το ταξίδι της Μπέρμποκ για τα ελληνοτουρκικά

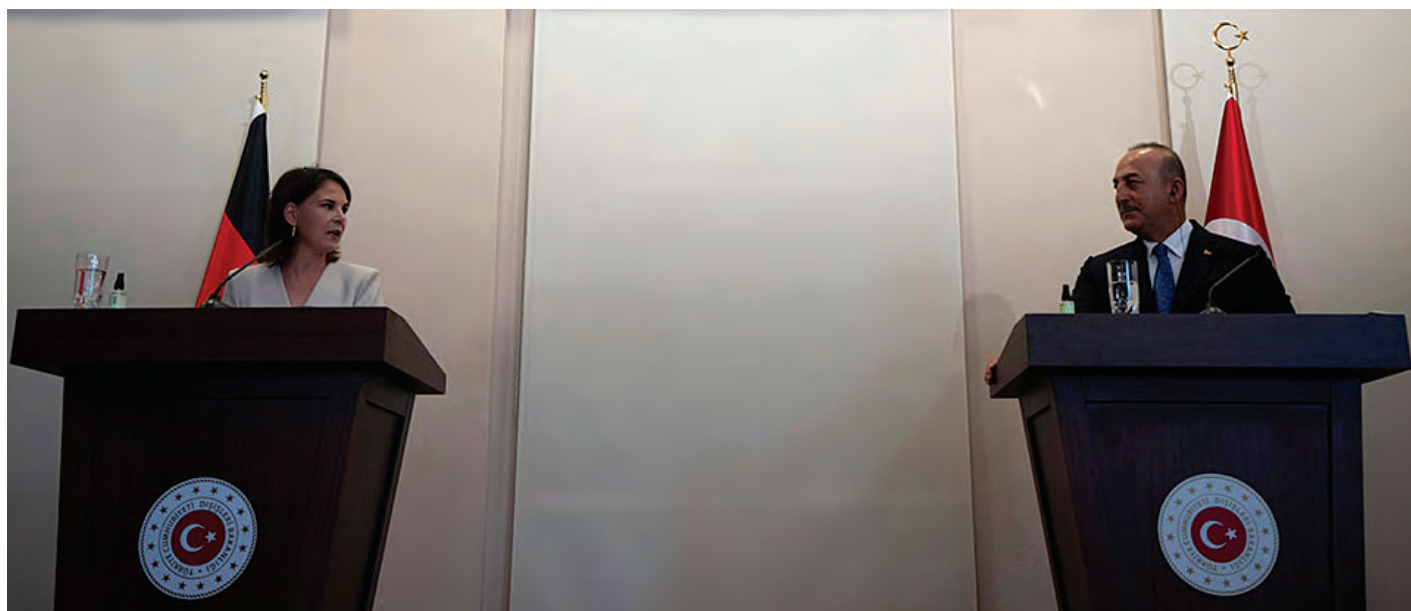
Η σημαντικότερη δήλωση για τα ελληνοτουρκικά έγινε αναμφίβολα στην Αθήνα με την Αναλένα Μπέρμποκ να βάζει τέλος στα περί «ίσων αποστάσεων» μεταξύ Αθήνας και Άγκυρας ως προς την αμφισβήτηση της ελληνικής εδαφικής ακεραιότητας των νησιών του αν. Αιγαίου

Συνήθως τα τέλη Ιουλίου δεν είναι η περίοδος που επιλέγουν Γερμανοί πολιτικοί για κρίσιμες επισκέψεις στο εξωτερικό, η γερμανική κυβέρνηση πάει διακοπές, το κοινοβούλιο είναι κλειστό, οι μεγάλες αποφάσεις μετατίθενται για το φθινόπωρο. Δεν συνέβη όμως αυτό με την Πράσινη υπουργό Εξωτερικών Αναλένα Μπέρμποκ. Το τριήμερο ταξίδι της σε Αθήνα, Κωνσταντινούπολη και Άγκυρα ήταν πιο πυκνό από ποτέ άλλοτε, όπως ανέφεραν στην DW έμπειροι διπλωμάτες και πολιτικοί ανταποκριτές που καλύπτουν εδώ και δεκαετίες αντίστοιχες γερμανικές αποστολές στο εξωτερικό. «Η Αναλένα Μπέρμποκ είναι διαφορετική, οι Πράσινοι είναι διαφορετικοί», ήταν λίγο πολύ το σχόλιο που ακουγόταν διαρκώς με κάθε ευκαιρία στο Pressroom.

Κι ενώ αρχικά όλοι ανέμεναν ότι εξαιτίας της κρίσιμης γεωπολιτικής συγκυρίας, κορυφαία θέματα στην ατζέντα των επαφών της Μπέρμποκ θα ήταν μόνο ο πόλεμος στην Ουκρανία, η ενεργειακή κρίση και η απειλή επισιτιστικής κρίσης – με την Τουρκία να αναλαμβάνει ήδη ρόλο μεσάζοντα στη μεταφορά των ουκρανικών σιτηρών – τελικά η ατζέντα πήρε άλλη τροπή: στο επίκεντρο των επαφών και στις δύο χώρες βρέθηκαν – μαζί με το προσφυγικό και ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων – οι ελληνοτουρκικές σχέσεις και ειδικότερα το ζήτημα της τουρκικής αμφισβήτησης της ελληνικής κυριαρχίας στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου.

Η αμφισβήτηση της ελληνικής κυριαρχίας δεν είναι μόνο «σόου»

Το ζήτημα των τουρκικών αξιώσεων στο Αιγαίο, όπως φάνηκε από συζητήσεις με ανώτατες διπλωματικές πηγές της Γερμανίας και έμπειρους αναλυτές στο περιθώριο των επαφών, είναι ένα θέμα το οποίο μέχρι πρότινος η γερμανική πλευρά υποτιμούσε ή ήλπιζε ότι πρόκειται απλώς και μόνο για ένα πολιτικό σόου εσωτερικής κατανάλωσης του Ταγίπ Ερντογάν ενόψει των προεδρικών εκλογών του 2023 και για μια επιθετική ρητορική του Τούρκου προέδρου που όμως σταματά στα λόγια. Πλέον, όπως μας είπαν αλλά και όπως άλλωστε κατέστη παραπάνω από σαφές – και από τις δηλώσεις Μπέρμποκ στις δύο συνεντεύξεις τύπου σε Αθήνα και Κωνσταντινούπολη – ότι οι τουρκικές αμφισβητήσεις θα πρέπει να ιδωθούν υπό άλλο πρίσμα: ως μια συνειδητή στρατηγική επιλογή της Τουρκίας στο πεδίο της

Αυτό που υπογράμμισε emphaticά και στην Κωνσταντινούπολη η Αναλένα Μπέρμποκ είναι ότι το ζήτημα των ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων στο Αιγαίο δεν είναι μόνο ένα διμερές-ελληνοτουρκικό ζήτημα αλλά εν τέλει ευρωπαϊκό ζήτημα

εξωτερικής πολιτικής απέναντι στην Ελλάδα και συνολικά την ΕΕ, με στόχο την διασφάλιση της ασφάλειας και της σταθερότητας στην ανατολική Μεσόγειο, θέτοντας δυνητικά σε κίνδυνο και την ειρήνη στην περιοχή.

Έχοντας κατά νου το πρόσφατο παράδειγμα του ρωσικού αναθεωρητισμού και της υλοποίησής του στην Ουκρανία, με στόχο τη χάραξη νέων συνόρων, δεν μπορεί πλέον κανείς να παραβλέπει αντίστοιχες τάσεις αναθεωρητισμού που παρατηρούνται στην Τουρκία, όπως π.χ. οι πρόσφατοι «κόκκινοι χάρτες» του Αιγαίου που παρουσιάζουν ως τουρκικά μεγάλα νησιά, όπως π.χ. τη Ρόδο, τη Λέσβο, την Κω αλλά και την Κρήτη. Αυτό είναι, μπορεί κανείς να πει, η κεντρική διαπίστωση της γερμανικής πλευράς.

Καμία αμφιβολία για τη γερμανική στάση

Η σημαντικότερη δήλωση για τα ελληνοτουρκικά έγινε αναμφίβολα στην Αθήνα με την Αναλένα Μπέρμποκ να βάζει τέλος πλέον και η ίδια διαζώσης στα περί «ίσων αποστάσεων» μεταξύ Αθήνας και Άγκυρας ως προς την αμφισβήτηση της ελληνικής εδαφικής ακεραιότητας των νησιών του αν. Αιγαίου. «Κανένας δεν έχει δικαίωμα να την αμφισβητεί» είπε χαρακτηριστικά προκαλώντας την οργισμένη αντίδραση του Τούρκου υπ. Εξωτερικών Τσαβούσογλου, ο οποίος κατηγορήσε τη Γερμανία για μεροληψία, εκφράζοντας τη βαθιά απογοήτευσή του για το τέλος της «ουδέτερης και ισορροπημένης» πολιτικής παλαιότερων κυβερνήσεων (αναφερόμενος κυρίως στην Άγκελα Μέρκελ). Την ίδια θέση πάντως χωρίς επιφυλάξεις και παραθυράκια επανέλαβε η Αν. Μπέρμποκ στην Κωνσταντινούπολη απαντώντας στα «περί ελληνικής και κυπριακής προπαγάνδας, θύμα της οποίας πέφτει η Γερμανία» του Τούρκου ομολόγου της, καταδικάζοντας την πολιτική κλιμάκωσης στην ανατολική Μεσόγειο.

Το ζήτημα των νησιών του Αιγαίου και

των ελληνοτουρκικών σχέσεων βρέθηκε μάλιστα και στην ατζέντα των επαφών που είχε η Αναλένα Μπέρμποκ με εκπροσώπους κομμάτων της αντιπολίτευσης (Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα CHP, Κόμμα της Δημοκρατίας των Λαών HDP και Καλό Κόμμα İYİ). Αυτό που προκύπτει από τις συνομιλίες κεκλεισμένων των θυρών μαζί τους, είναι ότι παρά τις διαφορετικές θέσεις των κομμάτων της τουρκικής αντιπολίτευσης κοινή θέση είναι η καταδίκη της «πολεμικής ρητορικής» και της κλιμάκωσης των εντάσεων στην αν. Μεσόγειο και το Αιγαίο από τον Ταγίπ Ερντογάν, θεωρώντας ότι οι διαφορές θα πρέπει να επιλυθούν με διάλογο και στη βάση του διεθνούς δικαίου.

Δεν πρόκειται για διμερές αλλά για ευρωπαϊκό ζήτημα

Αυτό πάντως που υπογράμμισε emphaticά και στην Κωνσταντινούπολη η Αναλένα Μπέρμποκ είναι ότι το ζήτημα των ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων στο Αιγαίο δεν είναι μόνο ένα διμερές-ελληνοτουρκικό ζήτημα αλλά εν τέλει ευρωπαϊκό ζήτημα, δεδομένου ότι τα σύνορα της Ελλάδας είναι ταυτόχρονα και εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Γι αυτόν ακριβώς το λόγο η Γερμανία, αναβαθμίζει πλέον το ζήτημα στην ατζέντα της ως ζήτημα αμφισβήτησης ευρωπαϊκών συνόρων.

Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές στο περιθώριο των συνταντήσεων το μήνυμα προς πάσα κατεύθυνση, με το βλέμμα στραμμένο στα ελληνικά και άρα τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ είναι ένα: Η Γερμανία, ως κράτος-μέλος της ΕΕ, παρακολουθεί στενά την κατάσταση και εάν χρειαστεί είναι έτοιμη να ενεργοποιήσει όλα τα μέσα και τους μηχανισμούς που έχει στη διάθεσή της η ΕΕ.

Αυτό βέβαια δεν ισχύει μόνο για τα ελληνοτουρκικά αλλά και για το πεδίο του προσφυγικού και τις όποιες παράνομες πρακτικές και παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων καταγράφονται στις «θύρες» των ευρωπαϊκών συνόρων.